

La vista és la que treballa

Entre les moltes paraules incorrectes que usem sovint, avui volem remarcar aquestes dues: *pitari* i *oialà*.

El verb *pitari* és usat, actualment, amb molta freqüència, sobretot en el llenguatge parlat, com a sinònim de *rutllar*.

Fins ara, però, si no estem mal informats, l'Institut d'Estudis Catalans no ha incorporat aquest mot *pitari* al nostre diccionari. Cal admetre, però, que un dia o altre, potser, es decidirà a fer-ho, posat que es un verb que, com diem, té molta acceptació i molt ús. I, a més a més, cal convenir que es molt expressiu.

Mentrestant, però, hem de considerar-lo com un castellanisme, i, per tant, si volem dir, per exemple, *un negoci o un món que no pita del tot*, calara que diguem: *un negoci o un món que no rutlla del tot*, o també, *un negoci o un món que no marxa del tot*.

I avui que vivim en un món en el qual el predomini de l'automòbil és tan intens, fins i tot creiem que podem acceptar de dir: «un negoci o un món que no *carbura* del tot», encara que al Diccionari General de la Llengua Catalana, el verb *carburar* només tingui l'acceptació d'impregnar de composts volàtils de carboni. Però també opinem que aquest verb és molt expressiu i, àdhuc, adient.

Aprofitem aquesta avinentesa per a dir que el mot castellà *pito* (instrument per a produir sons aguts, mitjançant aire insuflat que ve a pegar obliquament contra la vora aguda de l'orifici de sortida) en català és *xiulet*, i que els derivats *pitari* i *pitada*, són respectivament, *xiular* i *xiulada* o *xiuletada*, *xiuladissa* o *xiuladera*.

La paraula *pita* només és admesa com a sinònim d'*atzavara*, com a acceptió de la fibra tèxtil procedent de les fulles d'atzavara o bé com a teixit d'ordit de pèl de cabra i tramat de cotó, llustrós, usat per a folres de mànigues en els vestits d'home. Però no és admissible com a senyal de desaprovació. Llavors, cal usar una de les paraules que hem assenyalat abans: *xiulada*, etc.

En quant a l'exclamació *oialà*, ja podem comprendre que, malgrat el seu ús tan i tan constant, és totalment inadmissible, posat que és una traducció literal del mot castellà, i en la nostra llengua tenim expressions, per cert molt boniques, per a substituir-la, com són, per exemple: *tant de bo!*, *Déu ho faci!* o *grat sia a Déu!*, segons el sentit que vulguem expressar.

Un altre dia continuarem parlant d'altres barbarismes molt usats a casa nostra, i que tots plegats hem d'esforçar-nos per a bandejar-los definitivament de la nostra bella parla.

I, per avui, prou. Gràcies per la vostra atenció.

R. M. C.

Notícia de l'Ajuntament

L'Urbanisme i la Hisenda

Aquesta setmana la Corporació Municipal celebrarà, si a Déu plau, dues sessions plenàries: Una d'especial, per a l'aprovació del Pressupost Ordinari pel segon semestre del corrent any 1979; i una altra d'extraordinària, en l'Ordre del dia de la qual hi figuren assumptes tan importants com són la revisió del Pla General d'Ordenació i la modificació d'Ordenances fiscals, nova classificació de vies públiques i operacions de tresoreria, tot això relacionat amb el mateix pressupost.

És hora, doncs, de començar a adoptar decisions en temes urbanístics i econòmics, que foren dos dels grans cavalls de batalla en la campanya electoral. En el primer, la capacitat de maniobra de l'Ajuntament és molt més clara que no pas en l'aspecte econòmic, en el qual es troba totalment condicionat per la situació de fallida. En aquest camp, calia decidir dintre d'aquest mes de juny —els designis de la gent de Madrid són inescrutables—, si es prorrogava el pressupost irreal, que ha regit durant el primer semestre, o bé se n'aprovava un de nou, quedant automàticament prorrogat aquell si no es feia l'opció. Com que el pressupost vigent, com hem dit, era irreal, no queda altre remei que confeccionar-ne un de més acostat a la realitat, amb l'obligació, per tant, d'incrementar els ingressos. Aquesta és, doncs, la primera decisió important dels Ajuntaments democràtics: augmentar els impostos. Trist privilegi dels hereus d'una situació catastròfica.

I, només, dues notes finals: 1.ª Mercès a una esmena de la Minoria catalana del Congrés, defensada pel diputat Ramon Trias Fargas, el Banc de Crèdit Local serà dotat amb seixanta mil milions de pessetes per tal de pagar deutes dels Ajuntaments. Confiam que n'arribin alguns. I, 2.ª de l'augment de preu de la gasolina, sembla que n'anirà una part als Ajuntaments, recollint una antiga proposta d'un competentíssim funcionari del nostre Municipi: L'interventor Sr. Pere Casanovas i Juncosa. I, com diu el nostre R. M. C., per avui prou. Ja en continuarem parlant en una altra ocasió.

Pere Canal

Ja hi tornem a ser

Encara no hem entrat a l'estiu, però sembla talment com si tothom n'hagués agafat ja la mentalitat; quan fa un parell de dies de bon sol, l'obsessió per emmorrer-se, per omplir carretes, platges, piscines, càmpings, esdevé una mena de mania col·lectiva; i cada dissabte i diumenge —i no parlem dels ponts!— ofereixen el mateix esdeveniment. Aquest afany, inquietud, pessigolleig irresistible, o com volgueu dir-ne, és el símptoma clar d'una malaltia general que ens afecta a tots: l'opressió asfixiant de la vida rutinària.

I això per què? No hi para gaire esment ningú a cercar-ne les causes reals. Segurament, obeint un mecanisme d'intimitat autodefensa, no ens atrevim a confessar que els agents transmissors d'aquesta malaltia som nosaltres mateixos, immersos en el peix gegantí que es mossega la cua.

Si ho mirem fredament, veurem que a través dels convenis col·lectius, de les millores socials obtingudes, etc., la gent treballa uns horaris més racionals, amb hores de lleure i dies d'esbargiment suficients. Les condicions de la feina, en general, tampoc no tenen la duresa d'altres temps. En tot això s'ha anat millorant d'una manera clara. Per què, doncs, el frenesí de l'evasió?

Hi ha, evidentment, el climax de la gran ciutat: és un fet que no pot negar-se (el soroll, l'aire insà, la congestió, etc.). Però, per què els èxodes massius de poble a poble, de vila a vila, de platja a platja...? Aquí hi rau una altra mena de misteri i un factor desencadenant no-

vell: la incapacitat de saber trobar en un mateix la via de l'evasió, del gaudi, del descans, fora de la voràgine col·lectiva. Perquè no podem pas negar, objectivament parlant, que aquell que ha fet quilòmetres sota un sol estavellador i conviscut en unes platges saturades de gent, hauria estat molt més fresc, tranquil i descansat al passeig o a la plaça del seu poble, al bosc veí o al balcó de casa seva: llegint, badant, escoltant música o jugant a cartes.

Això ens porta a menysvalorar la intimitat, a tenir una mena de pànic de la nostra vida interior, un temor estrany envers la solitud. Potser rau aquí la motivació profunda de la bogeria col·lectiva que invadeix totes les comarques i tots els racons amb un frenesí incontrolat. Marxar uns dies fora de casa, el canvi total que poden representar unes vacances, és una mesura necessària i positiva; no cal negar-ho, i cadascú escolleix la via o el sentit que més li plau en plantejar-les. Ara, convertir aquesta necessitat en una mena de costum ritual, no sols és absurd, sinó que fins i tot és desvirtuar-ne el valor.

Els homes, animals racionals, sovint no pensem. Si a la manca de raonament lògic hi afegim la manca de cultura cívica, que desgraciadament ens és una nota característica, potser sabrem explicar-nos alguna cosa de tot el que hem anat dient.

I consti que un dia de mar i sol en un ambient sense sorolls ni ebullicions humanes és un sedant esplèndid que a tots ens va bé.

Marti Sunyol i Genís

PlaçaGran

Publicació
Granollera

Anuncieu-hi!